

Szczecin, 05.03.2024 r.

dr hab. n. med. Hanna Przepiera-Będzak
Katedra Reumatologii i Chorób Wewnętrznych
Klinika Reumatologii, Chorób Wewnętrznych, Geriatrii i Immunologii Klinicznej
Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie
Ul. Unii Lubelskiej 1
71-252 Szczecin

Wydział Nauk o Zdrowiu
prof. dr hab. Alina Borkowska

**Ocena aktywności naukowej, osiągnięcia naukowego oraz działalności dydaktycznej
i organizacyjnej dr n. med. Aleksandry Bryndal,
w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk
medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu**

1. Analiza przebiegu kariery naukowej Kandydatki

Pani dr n. med. Aleksandra Bryndal ukończyła Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu uzyskując w 2008 r. licencjat z fizjoterapii, a następnie tytuł magistra fizjoterapii w 2010 r.

W latach 2010 -2014 pracowała jako wykładowca na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu uzyskując w 2015 r. stopień doktora nauk medycznych nadany przez Wydział Lekarski I Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu na podstawie dysertacji doktorskiej pt: „Porównanie wyników badań neurofizjologii klinicznej, neuroobrazowania oraz klinicznych u chorych z spondylozą szyjną”.

Pani dr n. med. Aleksandra Bryndal od 2016 r. pełni funkcję adiunkta i kierownika Zakładu Fizjoterapii Akademii Pomorskiej w Słupsku, Instytutu Nauk o Zdrowiu. Ponadto, w latach 2010-2018, Pani dr n. med. Aleksandra Bryndal pracowała jako wykładowca Wyższej Szkoły Edukacji i Terapii, a od 2020 r. do chwili obecnej jest adiunktem

Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie, Instytutu Kultury Fizycznej i Zdrowia.

2. Ocena osiągnięcia naukowego wskazanego w postępowaniu habilitacyjnym

Jako osiągnięcie naukowe, stanowiące podstawę złożonego wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego, Pani dr n. med. Aleksandra Bryndal przedstawiła cykl 4 prac, spójnych tematycznie, pod wspólnym tytułem: Rozpowszechnienie i przyczyny występowania dolegliwości bólowych kręgosłupa w różnych grupach społecznych. Współczynnik wpływu Impact Factor dla osiągnięcia głównego wynosi 13.4; 380 pkt MNiSW. W 3 z 4 przedstawionych prac Habilitantka jest pierwszym autorem i autorem korespondencyjnym, a analiza dokumentacji postępowania wskazuje, że odegrała wiodącą rolę w ich powstaniu.

Publikacje wchodzące w skład osiągnięcia naukowego obejmują:

1. Sebastian Glowinski*, Aleksandra Bryndal*, Agnieszka Grochulska (2021). Prevalence and risk of spinal pain among physiotherapists in Poland PeerJ 9, e11715
*Autorzy ci w równym stopniu przyczynili się do powstania tej pracy
Współczynnik wpływu Impact Factor: 2.7
Punktacja MNiSW: 100.000
2. Aleksandra Bryndal, Sebastian Glowinski, Agnieszka Grochulska (2022). Influence of Occupation on the Prevalence of Spinal Pain among Physiotherapists and Nurses Journal of Clinical Medicine 11 (19), 5600
Współczynnik wpływu Impact Factor: 3.9
Punktacja MNiSW: 140.000
3. Aleksandra Bryndal, Marian Majchrzycki, Agnieszka Grochulska, Sebastian Glowinski, Agnieszka Seremak-Mrozikiewicz (2020). Risk Factors Associated with Low Back Pain among a Group of 1510 Pregnant Women Journal of Personalized Medicine 10 (2), 51
Współczynnik wpływu Impact Factor: 3.4
Punktacja MNiSW: 70.000
4. Aleksandra Bryndal, Sebastian Glowinski, Marian Majchrzycki (2022). Influence of Pregnancy on the Occurrence of Lumbar Spine Pain in Polish Women: A Retrospective Study Journal of Personalized Medicine 12 (3), 357
Współczynnik wpływu Impact Factor: 3.4; Punktacja MNiSW: 70.000

Dolegliwości bólowe części szyjnej i lędźwiowo-krzyżowej kręgosłupa są najbardziej rozpowszechnionym problemem chorobowym generującym ogromne koszty zarówno finansowe jak i społeczne. Doprowadzają one do niepełnosprawności chorych i wpływają na wykonywanie przez nich pracy zawodowej oraz na codzienne funkcjonowanie w życiu społecznym. Stąd badania nad ich rozpowszechnieniem i przyczyną ich występowania stanowią niezwykle istotny problem naukowy i kliniczny.

Cele główne przedstawionego przez Habilitantkę cyklu prac koncentrowały się na przedstawieniu przyczyn oraz sposobów zapobiegania zespołom bólowym kręgosłupa na podstawie wyników najnowszych badań.

Cele szczegółowe skupiały się na:

- określeniu czynników predysponujących do powstania bólu dolnego odcinka pleców w różnych grupach społecznych;
- analizie wpływu rodzaju wykonywanego zawodu na występowanie dolegliwości bólowych kręgosłupa oraz na funkcjonowanie i stopień niepełnosprawności;
- określeniu wpływu ciąży na występowanie dolegliwości bólowych kręgosłupa oraz na funkcjonowanie i stopień niepełnosprawności.

Uzyskane na podstawie przeprowadzonych badań wnioski wskazały na powszechne występowanie dolegliwości bólowych kręgosłupa u personelu fizjoterapeutycznego i pielęgniarstwa oraz w grupie badanych kobiet, zarówno w ciąży jak i tych, które w trakcie badania w ciąży nie były.

Dolegliwości bólowe kręgosłupa u fizjoterapeutów występowały z mniejszą intensywnością i mniejszym stopniem niepełnosprawności niż u pielęgniarek. Zarówno u fizjoterapeutów jak i pielęgniarek dolegliwości bólowe częściej występowały w części lędźwiowo-krzyżowej kręgosłupa niż w części szyjnej, jednak ich nasilenie było większe w części szyjnej kręgosłupa. Wiek i staż pracy korelował z intensywnością dolegliwości bólowych kręgosłupa zarówno u pielęgniarek jak i u fizjoterapeutów. Wśród głównych przyczyn występowania dolegliwości bólowych u personelu pielęgniarstwa i fizjoterapeutycznego wskazano wykonywanie takich czynności jak podnoszenie ciężaru, stanie, pochylanie oraz siedzenie. Korzystny wpływ na zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia dolegliwości bólowych kręgosłupa u fizjoterapeutów, pielęgniarek i kobiet w ciąży miała regularna aktywność fizyczna.

U kobiet w ciąży wpływ na występowanie dolegliwości bólowych części lędźwiowo-krzyżowej kręgosłupa miał wzrost BMI. Kobiety w ciąży, które były młodsze i miały niższe wykształcenie były bardziej narażone na wystąpienie dolegliwości bólowych części lędźwiowo-krzyżowej kręgosłupa.

Biorąc pod uwagę powyższe wyniki badań, Pani dr n. med. Aleksandra Bryndał wskazała, że istotne jest zintensyfikowanie działań profilaktycznych we wszystkich grupach społecznych, ponieważ problem ten dotyka coraz szerszej grupy osób i z coraz większą intensywnością i częstotliwością. Habilitantka wskazała, że należy wdrożyć działania profilaktyczne dedykowane dla grup zawodów medycznych, a wdrożenie edukacji z zakresu ergonomii pracy konieczne jest już w okresie edukacji. Ważne jest aby ta edukacja kontynuowana była cyklicznie w zakładach pracy. Habilitantka zwróciła również uwagę, że w zakładach opieki medycznej konieczny jest łatwy dostęp do przyborów i urządzeń odciążających narząd ruchu w trakcie pracy personelu medycznego. Nie bez znaczenia jest dostosowanie warunków i czasu pracy, tak aby personel medyczny miał możliwość wykorzystania zdobytej wiedzy oraz urządzeń wspomagających w trakcie ich pracy i aby kultura pracy w zwodach medycznych sprzyjała i propagowała profilaktyczne działania zapobiegające dolegliwościom bólowym kręgosłupa. Zasadnym wydaje się tworzenie nowych rozwiązań takich jak egzoszkielety, które zabezpieczą narząd ruchu personelu medycznego w trakcie ich pracy.

Istnieje również potrzeba wypracowania odpowiedniej strategii postępowania profilaktycznego dolegliwości bólowych kręgosłupa wśród kobiet z uwzględnieniem okresu ciąży.

3. Ocena istotnej aktywności naukowej Habilitantki

Łączna punktacja całkowitego dorobku naukowego Habilitantki wynosi 40.4 punktów impact factor (IF), w tym 13.4 IF za prace opublikowane w cyklu oraz 27.0 za prace opublikowane poza cyklem.

Całkowita liczba punktów ministerialnych (MNiSW) za dorobek naukowy wynosi 2096, w tym 380 punktów uzyskanych za prace opublikowane w cyklu, a 1716 punktów za prace opublikowane poza cyklem.

Aktualnie, w bazie Web of Science (WoS) indeksowanych jest 18 prac współautorstwa Habilitantki.

Pani dr n. med. Aleksandra Bryndal była opiekunem 19 prac magisterskich na kierunku Fizjoterapia i Pielęgniarstwo. Ponadto była recenzentem 15 prac magisterskich na kierunku Fizjoterapia i Pielęgniarstwo.

Od 2017 roku dr n. med. Aleksandra Bryndal jest opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Fizjoterapii. Była opiekunem naukowym pracy zaprezentowanej na ogólnopolskiej konferencji studenckich kół naukowych w 2022 r. wyróżnionej I miejscem w sesji.

Pani dr n. med. Aleksandra Bryndal od 2017 r. jest członkiem Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz członkiem Zespołu ds. jakości kształcenia dla kierunku fizjoterapia.

5. Wniosek końcowy

Na podstawie oceny dorobku naukowego dr Aleksandry Bryndal uznaję, że ma on dużą wartość naukową, jest oryginalny i ma istotne znaczenie poznawcze i praktyczne. Wysoko oceniam również jej działalność dydaktyczną, organizacyjną i popularyzatorską. Pani dr n. med. Aleksandra Bryndal spełnia wszystkie kryteria określone Ustawą z dn. 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 zm.), zatem przedkładam Radzie Dyscypliny Nauki o Zdrowiu Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu pozytywny wniosek o dopuszczenie dr n. med. Aleksandry Bryndal do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

dr hab. n. med. Hanna Przepiera-Będzak

Katedra Reumatologii i Chorób Wewnętrznych
Klinika Reumatologii, Chorób Wewnętrznych, Geriatrii
i Immunologii Klinicznej
Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie